

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
7 februari 2020	2000006840	M.J. Olthof
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		(06) 22843039

ONDERWERP
Motie respijtzorg

Geachte leden van de Raad,

Bij de behandeling van de zomernota in juli 2019 is de motie 'Respijtzorg voor mantelzorgers' aangenomen. Met deze motie heeft uw raad ons opgedragen om:

- In kaart te brengen waar de behoefte aan meer respijtzorg onder mantelzorgers ligt en hoe hierin kan worden voorzien;
- Met de uitkomsten van deze inventarisatie rekening te houden bij het opstellen van de gemeentebegroting 2020 e.v.

Daarom hebben we onderzoek laten doen naar de behoeften van mantelzorgers, met daarbij specifiek aandacht voor de bekendheid met en de behoefte aan respijtzorg. Dat is vervangende zorg door een vrijwilliger of een professional ter ontlasting van een mantelzorger. Respijtzorg kan in verschillende vormen (thuisopvang, dagopvang, kortdurende opname, etc.) en kan variëren in omvang (enkele uren, een dag, een weekend, een vakantie).

Met deze brief informeren wij u over de uitkomsten van dat onderzoek en het vervolg.

Aandachtspunten

De belangrijkste aandachtspunten uit het onderzoek zijn:

- Verbetering informatie en communicatie
- Bekendheid respijtzorg
- Samenwerking met partners
- Waardering mantelzorgers
- Verwachtingsmanagement

Verbetering informatie en communicatie

Respondenten uit het onderzoek geven aan dat zij onvoldoende op de hoogte zijn van het ondersteuningsaanbod. Het bieden van een centraal informatiepunt wordt meermaals als idee geopperd. Een punt waar overzicht is op alle mogelijkheden en relevante informatie voor mantelzorgers. Informatie die ook pro-actief gedeeld wordt met mantelzorgers middels bijvoorbeeld een nieuwsbrief.

Bekendheid respijtzorg

Doordat men onvoldoende op de hoogte is van het ondersteuningsaanbod is ook respijtzorg relatief onbekend. De meeste mensen weten niet wat respijtzorg is, slechts 1 op de 5 mantelzorgers is ermee bekend. Zodra bekend is wat respijtzorg inhoudt neemt de behoefte toe, maar de meeste mantelzorgers geven aan er geen gebruik van te willen maken. Mantelzorgers hebben wel behoefte aan een moment voor zichzelf, tijd voor ontspanning, hulp bij huishoudelijke taken en een steuntje in de rug van familie en/of vrienden. Maar, veel mensen geven aan dat zij de zorg niet uit handen kunnen geven. Meestal omdat de zorgvrager geen hulp van een ander accepteert, maar ook omdat de mantelzorger zelf geen of te weinig vertrouwen heeft in een andere zorgaanbieder.

Samenwerking met partners

Met name partners die mantelzorgondersteuning bieden hebben aangegeven dat zij kansen zien in het versterken van de samenwerking en samenhang, zowel onderling als met de gemeente. Het aanbod kan zo nog beter aansluiten op de behoeften en partijen kunnen onderling aanvullend zijn.

Waardering mantelzorgers

Uit het onderzoek blijkt dat veel mantelzorgers graag een blijk van waardering zien. Een deel wil daarbij herinvoering van het mantelzorgcompliment, maar een bijna even zo groot deel ziet waardering ook in andere vormen zoals een bloemetje, een kaartje, of 'gewoon' een schouderklopje af en toe.

Dat willen we nader in laten vullen door mantelzorgers zelf. Door een groep mantelzorgers te laten bedenken welke waarderingvormen ingezet kunnen worden. Zij weten immers zelf het beste waar behoefte aan is. En daar, in overleg met deze groep, budget voor beschikbaar te stellen. De gesprekken zijn we inmiddels gestart, o.a. met de mantelzorgcommunity. Naar verwachting kunnen we hier dit jaar al mee starten.

Verwachtingsmanagement

Door onbekendheid van het aanbod zijn verwachtingen niet altijd reëel. Door in te zetten op betere communicatie en informatie wordt duidelijker wat mantelzorgers wel of niet kunnen verwachten en wat (on)mogelijkheden zijn.

Vervolg

Uit het onderzoek blijkt dat veel mantelzorgers niet of onvoldoende op de hoogte zijn van het aanbod ondersteuningsmogelijkheden.

Als gemeente willen we overbelasting van mantelzorgers zoveel als mogelijk voorkomen. Dat pleit ervoor dat mantelzorgondersteuning (makkelijk) herkenbaar en vindbaar is voor onze inwoners.

Daarom willen we mantelzorgondersteuning meer voorliggend organiseren. Dichtbij onze inwoners, in de buurten/wijken. Bijvoorbeeld in de wijkwyzers, of op andere logische plekken in de wijken (ontmoetingscentra van Liberein, De Posten, Livio). Het welzijnswerk kan wellicht een rol spelen in het bieden van (voorliggende) mantelzorgondersteuning. Bijvoorbeeld doordat zij overzicht hebben op het aanbod en kunnen doorverwijzen naar partners. Maar ook dat luisterende oor kunnen bieden, of dat schouderklopje kunnen geven. En als er meer nodig is, dan kan er doorverwezen worden naar een wijkcoach. Op die manier kunnen we meerdere aandachtspunten uit het onderzoek aanpakken.

Het komende jaar zetten we hier op in en sluiten we aan bij de ontwikkelingen van voorliggende voorzieningen in de wijken.

Eventuele kosten kunnen worden gedekt uit de middelen die in de gemeentebegroting 2018-2021 jaarlijks beschikbaar worden gesteld voor mantelzorgondersteuning (€ 700.000,- per jaar). Naar aanleiding van uw motie hebben we voor 2020 specifiek al rekening gehouden met inzet op voorlichting over onder andere respijtzorg.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris,   de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(dr. G.O. van Veldhuizen)

Bijlagen:

- Motie 'Respijtzorg voor mantelzorgers'
- Rapportage onderzoek 'Respijtzorg: onbekend maar wel bemind'
- Bijlagen bij onderzoek 'Respijtzorg: onbekend maar wel bemind'